

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság dr. Szél Péter ügyvéd által képviselt **felperesnek** a dr. László Kálmán ügyvéd által képviselt **alperes** ellen **kártérítés** iránt a Pest Megyei Bíróságnál 14.P.21.868/2007. szám alatt indult és Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.21.293/2010/2.számú ítéletével befejezett perében az említett számú másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán 2011. szeptember hó 6. napján tartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.21.293/2010/2. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak az adóhatóság felhívására 738.100 (Hétszázharmincnyolcezer-egyszáz) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felülvizsgálati kérelem szempontjából irányadó tényállás szerint a felperes 1994. május 3. és 1995. december 22.-i között több tételben jura mészkövet vásárolt az alperestől. A felperes a megvásárolni szándékolt követ a bányaüzem megtekintésekor választotta ki, majd a megrendeléseit a felek között közvetítő dr. S E továbbította az alpereshez. Az alperes e megrendeléseknek megfelelően szállított. Az írásbeli megrendelések a kő fagyállóságára vonatkozóan kikötést nem tartalmaztak és csak négy megrendelésben került megjelölésre a felhasználás célja. Az 1995. február 27-i megrendelésben írt 24 tonna kötömböt síremlék, az 1995. április 13-i megrendelésben írt 24 tonna kő 30 %-át sírkőkeretek készítésére szánták, az 1995. július 26-i

megrendelésben a felperes „padlólapokat” rendelt meg, míg az 1995. április 28-i megrendelésben két próbadarab, azaz minta szállítását kérte.

A jelen per felperesét a Szentendrei Városi Bíróság az 5.P.20.717/1997/65. számú, a Pest Megyei Bíróság Pf.20.276/2002/4. számú ítéletével jogerőre emelkedett ítéletében 6,462.465 Ft vételár és járulékai megfizetésére kötelezte a jelen per alperese mint eladó javára.

A felperes a módosított keresetében kártérítés címén 12,302.405 Ft tőke, ennek 1996. január 1-től a kifizetés napáig járó késedelmi kamata, valamint a perköltségek megfizetésére kérte az alperest kötelezni. A keresetét arra alapította, hogy az alperestől fagyálló mészke szállítását kérte, a felhasználás céljáról (kültéri építés) az alperesnek is tudomása volt, így a megrendelés álláspontja szerint a dolog természetéből adódóan is fagyálló mészke szállítására vonatkozott. A szállított kövek nem voltak fagyállóak, ennek következtében az általa készített kültéri burkolások és síremlékek felfagytak. A hibák kijavítása következtében a keresettel érvényesített kára származott.

Az alperes azzal védekezett, hogy egyrészt a felperes megrendelése nem tartalmazták a kő fagyállóságára vonatkozó kikötést, másrészt az alperes nem is garantálta fagyálló kő szállítását.

Az első fokon eljáró Pest Megyei Bíróság a 10.P.28.582/2002/44. számú ítéletében a keresetet elutasította. A Fővárosi Ítéltábla a 3.Pf.21.509/2006/3. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A megismételt eljárásban a Pest Megyei Bíróság a 14.P.21.868/2007/40. számú ítéletében a keresetet ismételten elutasította.

A Fővárosi Ítéltábla a felperes fellebbezése folytán hozott 3.Pf.21.293/2010/2. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyta.

Elfogadta, hogy a jogvita elbírálására irányadó anyagi jogként a német polgári törvénykönyv (BGB), illetve a német kereskedelmi törvény vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni, az eljárásjog tekintetében pedig a magyar Polgári Perrendtartás rendelkezései az irányadók. Kifejtette, a Pp. 164. §-ának /1/ bekezdése szerint a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az alperestől fagyálló kő szállítását rendelte meg, továbbá, hogy az felperes által feldolgozott kövek az alperes szállítmányából származnak és a hibák a fagyállóság hiányára vezethetők vissza. A felperest terhelte annak bizonyítása is, hogy az alperes a termék fagyállósága

tekintetében a tájékoztatási kötelezettségét megsértette, illetőleg hogy a közetszállítmányt megfelelő tanúsítvánnyal kellett ellátnia. Elfogadta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját a vonatkozásban, hogy a felperes bizonyítási kötelezettségének eleget tenni nem tudott, a perben feltárt bizonyítékok alapján nem volt megállapítható, hogy a felperes megrendelése fagyálló kő szállítására vonatkoztak. A szakértői vélemények alátámasztották ugyan, hogy a felperes által „lerakott kőzet” jura mészkő, amely az alperesi bányából származott. A kőzet nem rendelkezik megbízható fagyállósággal, de mert nem bizonyított, hogy a felperes fagyálló mészkövet rendelt, az alperes a szakértői vélemények alapján sem volt marasztalható.

Megállapította a Német Szövetségi Igazságügyi Minisztérium által adott tájékoztatás alapján, hogy az alperes által üzemeltetett kőbánya nem tartozott a német bányajog hatálya alá, ezért arra a 7. sorszámú szakértői véleményben írt kötelezettségek nem irányadóak. A BGB szerint az eladónak korlátlan felvilágosításadási kötelezettsége nem volt, a vevő feladatát képezte, hogy meghatározza az adásvétel tárgyának tulajdonságait. Az alperes az általa szállított mészkőhöz nem volt köteles minőségi tanúsítványt mellékelni. Nem volt a perben értékelhető bizonyíték a P.20.754/1997. számú ügyben benyújtott keresetlevélhez csatolt minőségi tanúsítvány sem.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését - tartalma szerint - az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és az alperes kereset szerinti marasztalását; másodszorban mindkét fokú ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását kérte.

A másodfokú bíróság által elkövetett jogszabálysértést a Pp. 206. §-ában foglaltak megsértésében jelölte meg. Előadta, hogy a megállapított tényállás iratellenes, a bíróság a bizonyítékokat nem a maguk összességében, hanem esetlegesen, kirívóan okszerűtlenül és logikailag ellentmondó módon értékelte.

Sérelmezte annak megállapítását, hogy a jogvita elbírálása során a bányajogi kérdésekre választ adó szakértői vélemény (7. sorszámú) nem alkalmazható. E műszaki szakértői vélemény a tárgyban releváns kérdésekre is kitér, nevezetesen, hogy „mérsékelten fagyálló” minősítés nem létezik, a felhasznált kövek vagy fagyállóak, vagy nem. Ezt a körülményt a másodfokú bíróság nem vette figyelembe. Nem kellően értékelte azt a megállapítást sem, hogy „a károsult mészkövek” az alperesi kőbányából származhattak. Kifejtette, feltételezésen alapul és ezért iratellenes az elsőfokú bíróság megállapítása, miszerint az alperes által hivatkozott „feltételes fagyállóság”, V I mérnök nyilatkozatát fedheti le.

Sérelmezte, hogy mindkét fokú bíróság figyelmen kívül hagyta K B, továbbá R A tanúvallomását. Mindkét fokú bíróság figyelmen kívül hagyta, miszerint a felperesi 1995. február 25-i és április 18-i

megrendelésből egyértelműen kiderül, hogy kültéri felhasználásra szánta a felperes a követet, így téves az a megállapítás mely szerint a felperes nem bizonyította minden kétséget kizáró módon, hogy fagyálló mészkövet rendelt.

Figyelmen kívül hagyták a bíróságok azt a felperesi nyilatkozatot, amely szerint a felperes több mint 40 éve kizárólag kültéri burkolási munkákkal foglalkozó szakember, így életszerűtlen, hogy olyan követ rendel ilyen nagy nagy mennyiségben, amelyet nem tud felhasználni. Nem tulajdonítottak jelentőséget annak a ténynek sem, hogy a felperes hatalmas mészkőtömböket rendelt, amelyet helyben vágatott fel nagyobb darabokra. Ilyen nagyságú tömbökből beltéri burkolat nem készíthető, csak nagyobb méretű kültéri idomok készítésére alkalmas. Ezt az alperes mint hozzáértő már a megrendelésnél láthatta volna.

Előadta, hogy az alperes az 1998. március 17-i nyilatkozatában kijelentette, hogy a felperes felé értékesített jura márvány kifogástalan minőségű, külső felhasználásra alkalmas, azaz fagyálló termék.

Rámutatott az elsőfokú bíróság, hogy a felperes a hivatkozott időszakban nem kizárólag az alperestől vásárolt kötömböket. Ebből azt a következtetést vonta le, hogy a felperes nemcsak az alperestől vásárolt követet dolgozta fel, így nem bizonyította, hogy az általa hivatkozott meghibásodások kizárólag azoknál a munkáknál jelentkeztek, amelyeket az alperesi bányából származó kőből készített. A másodfokú bíróság következtetése e vonatkozásban ellentmond az elsőfokú bíróságnak, amikor megállapította, hogy a felperes által felsorolt megrendelőknél végzett munkához felhasznált kőzet jura mészkő, amely az alperesi kőbányából származhatott.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem nyújtott be.

..--..--..--.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül és azt a felperes által felhozott okokból nem találta jogszabálysértőnek.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében a Pp. 206. §-ának megsértésére hivatkozott, a bizonyítékok mérlegelését támadta. A Pp. 206. §-ának /1/ bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak az egybevetése alapján állapítja meg, a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el. A bizonyítékok mérlegelésére vonatkozó jogszabály megsértésére alapított felülvizsgálati kérelem ezért csak abban az esetben lehet alapos, ha a bíróság által

megállapított tényállás iratellenes, a bíróság a feltárt bizonyítékokat kirívóan okszerűtlenül, a logika elemi szabályainak megsértésével mérlegeli, és ezáltal helytelen következtetésre jut. Megállapítható volt, hogy a felperes már az elsőfokú bíróság ítélete ellen benyújtott fellebbezésében is a bizonyítékok mérlegelését támadta. A helytelenül mérlegelt bizonyítékok körében a síremléssel kapcsolatos kötömbök megrendelésére vonatkozó okiratokra, az életszerűségre, a felperesnek a 3.P.20.717/1997/8. számú beadványában foglalt védekezésére és a perben beszerzett szakértői vélemények megállapításaira hivatkozott, a tanúk vallomásának mérlegelését nem kifogásolta. A másodfokú bíróság ennek megfelelően a bizonyítékok mérlegelésének helyességét csak e körben vizsgálta, vizsgálhatta. Eljárásjogi okokból is el kellett fogadnia, hogy a tanúvallomások alapján nem volt kétséget kizáróan megállapítható, miszerint a felperes fagyálló köveket rendelt.

A Pp. 270. §-ának /2/ bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárás tárgya a másodfokú ítélet, annak vizsgálata, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezés elbírálása során elkövette-e a fél által állított jogszabálysértést. Olyan kérdés ezért, amely nem volt tárgya a másodfokú eljárásnak a felülvizsgálati eljárásban nem hozható fel.

A Legfelsőbb Bíróságnak a felülvizsgálati eljárásban tehát abban a kérdésben kell állást foglalnia, hogy a felperes által a felülvizsgálati kérelemben megjelölt és már a fellebbezésben is felsorolt okirati bizonyítékok mérlegelése során a másodfokú bíróság megsértette-e a Pp. 206. §-ában foglalt rendelkezéseket.

A Legfelsőbb Bíróság megítélése szerint a másodfokú bíróság a felhozott okirati bizonyítékok mérlegelése során a felperes által jelzett eljárásjogi jogszabálysértést nem követte el.

A perben elsődlegesen eldöntendő kérdés az volt, miszerint a felperes kétséget kizáróan bizonyította-e a becsatolt okiratokkal, hogy az áru megrendelése során kikötötte a megvásárolt készítő fagyállóságát.

Helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy ezt a felperesnek kétséget kizáróan bizonyítani nem sikerült. A 10.P.28.582/2002. számú ügyben 8. sorszám alatt becsatolt megrendelések egyike sem tartalmazott olyan kikötést, hogy a felperes fagyálló köveket rendelt volna meg a alperestől. A megrendelések többsége a felhasználás célját nem tartalmazta, így az alperes azokból nem vonhatott le következtetést a szállított áruval kapcsolatos fagyállósági igényekre vonatkozóan. Ezek az okiratok ezért nem alkalmasak annak bizonyítására, hogy a felperes fagyálló kötömbök szállítására adott megrendelést.

Az 1995. évi február 27-én kelt megrendelésben a felperes valóban jelezte, hogy a megrendelt 24 tonna kőtömb síremlékek készítéséhez kerül felhasználásra. Az 1995. évi április 13-i megrendelésben pedig az került feltüntetésre, hogy 24 tonna mészkőtömb 30 %-a sírkő keretek készítésére kerül beszerzésre.

A Legfelsőbb Bíróság megítélése szerint önmagában a felhasználási cél (sírkő, sírkő keret) megjelöléséből nem egyértelműen és feltétlenül következik a kültéri felhasználás, illetve az, hogy a kő kültéri felhasználás esetén milyen időjárási viszonyoknak lesz kitéve, az adott felhasználási területen faggyal kell-e számolni. A fenti tényezők vizsgálatát, tisztázását a német jog nem terheli az alperesre az illetékes német hatóságtól származó, a felperes által sem vitatott tájékoztatás szerint. A felperes akkor járt volna el a megfelelő gondossággal és akkor lenne marasztalható az alperes, ha a fagyállóság követelményét a megrendelésében feltünteti.

Nem vitásan a másodfokú bíróság a bizonyítékok nem iratellenes, nem a logikátlan mérlegelésével figyelemmel a szakértői nyilatkozatra arra a megállapításra jutott, hogy a per tárgyát képező felhasznált elfagyott kő az alperesi bányából származhatott, de az egyértelmű bizonyítást nem nyert, hogy a meghibásodott sírkövek és sírkő keretek a felhasználási célt megjelölő két szállítmányból származó kőtömbökből készültek. A felperes olyan anyag nyilvántartást ugyanis nem vezetett, amely igazolta volna hogy az egyes megrendelt kőtömb tételeket mikor, milyen munkák elkészítéséhez használta fel. Így abban az esetben sem lehetne helyt adni a felperesi érvelésnek, ha a felhasználási cél miatt az alperesnek a fenti két megrendelés alapján mégis fagyálló kőtömböt kellett volna szállítania.

A burkoló lapokra, illetve a mintalapokra vonatkozó megrendelésekben sem azok fagyállóságára, sem azok kül-, vagy beltéri felhasználására vonatkozóan semmilyen megjegyzés nem található. Ezzel összefüggésben a felülvizsgálati kérelem előadást nem tett. A Legfelsőbb Bíróság a perben eljáró bíróságokkal egyezően úgy ítélte meg, hogy ezen megrendelések tekintetében sem állapítható meg, hogy az alperes szerződésszegést követett volna el.

A felperes nem bizonyította, hogy az alperesnek tudomása lett volna arról, hogy a felperes 40 éve kizárólag kültéri burkolási munkákkal foglalkozik, de önmagában abból, hogy a felperes csak kültéri munkákat végzett korábban, nem következik, hogy beltéri munkára nem vállalkozhatott volna. Ugyancsak nem bizonyította a felperes, hogy a hatalmas nagyságú kőtömb rendelésből az alperesnek arra kellett volna szükségszerűen következtetni, hogy az kültéri felhasználásra kerül olyan helyen, ahol a fagyállóság fontos, elengedhetetlen követelmény.

A perben alkalmazandó német anyagi jog szerint az alperesnek nem

volt általános tájékoztatási kötelezettsége és minőségi tanúsítványt sem volt köteles mellékelni az áruhoz. Az adott tényállás mellett nem volt a per eldöntése szempontjából jogi jelentősége a felperes által hivatkozott alperesi nyilatkozatnak, melyre a megrendelést követően több évvel került sor, illetve nem kellett az ügy eldöntéséhez abban a kérdésben állást foglalni, hogy létezik-e mérsékelten fagyálló jura mészke.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának /3/ bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

A felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 738.100 Ft felülvizsgálati eljárási illetéket az 1990. évi XCIII. törvény 74. §-ának /3/ bekezdése alapján alkalmazandó, a költségmentességről szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának /2/ bekezdése és 15. §-ának /1/ bekezdése szerint a felperes köteles az államnak, az adóhatóság felhívására megfizetni.

Az alperesnek a felülvizsgálati eljárásban perköltsége nem merült fel, ezért arról a Legfelsőbb Bíróságnak rendelkeznie nem kellett.

Budapest, 2011. szeptember 6.

Dr.Vezekényi Ursula sk.a tanács elnöke
Gyöngyösiné dr. Gyugyei Klára sk.előadó-bíró
Dr.Lőrincz Györgyné sk. bíró